

Suomen talouden murrosvaihe on yhä kesken

Euro & talous tiedotustilaisuus 17.12.2019

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Epävarmuus varjostaa maailmantalouden näkymiä

Eurooppa

- Brexit
- Hitaan kasvun leviäminen teollisuudesta palveluihin

USA

- Kauppasota
- Sitoutuminen kv. järjestelmään?

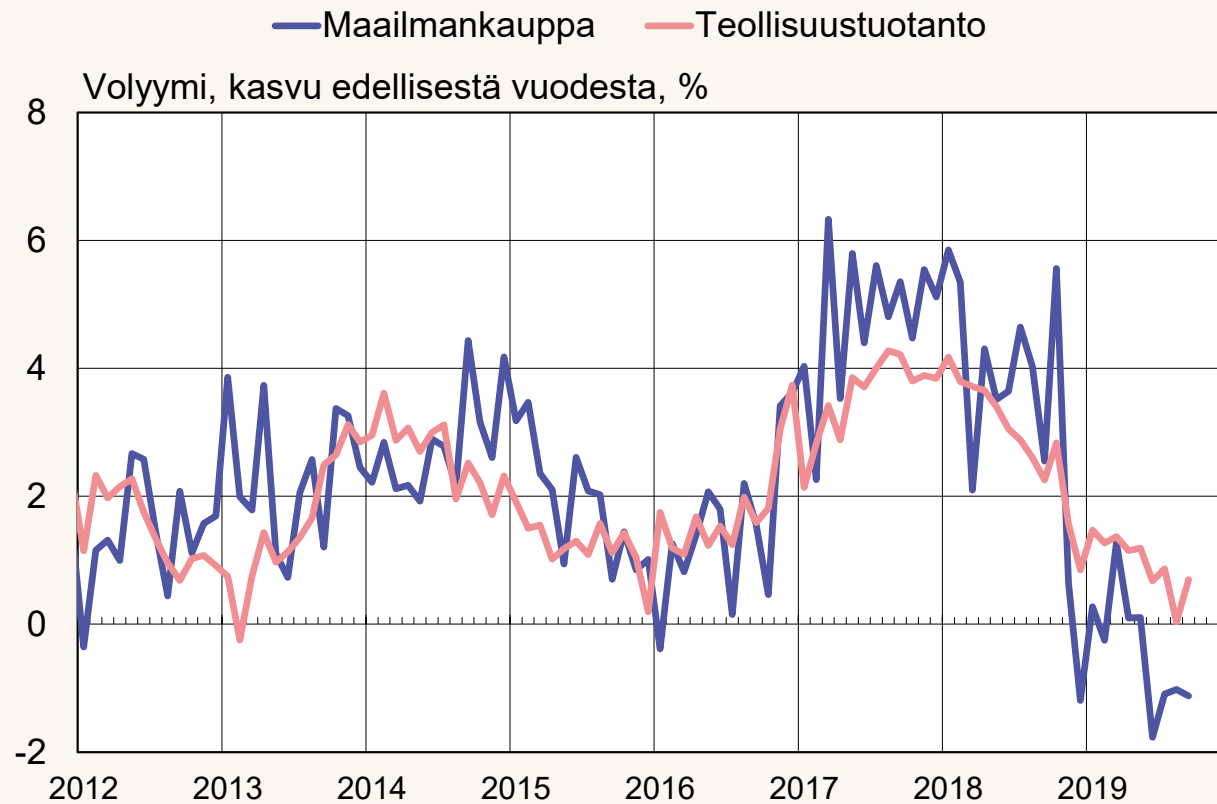
Kiina

- Kasvun jyrkkä hidastuminen
- Velkaantuminen

Globaalit

- Riskien nopea uudelleen hinnoittelu kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla
- Kauppasodan pitkittymisen vaikutukset kv. kauppaan ja tuotantoketjuihin
- Geopoliittiset riskit

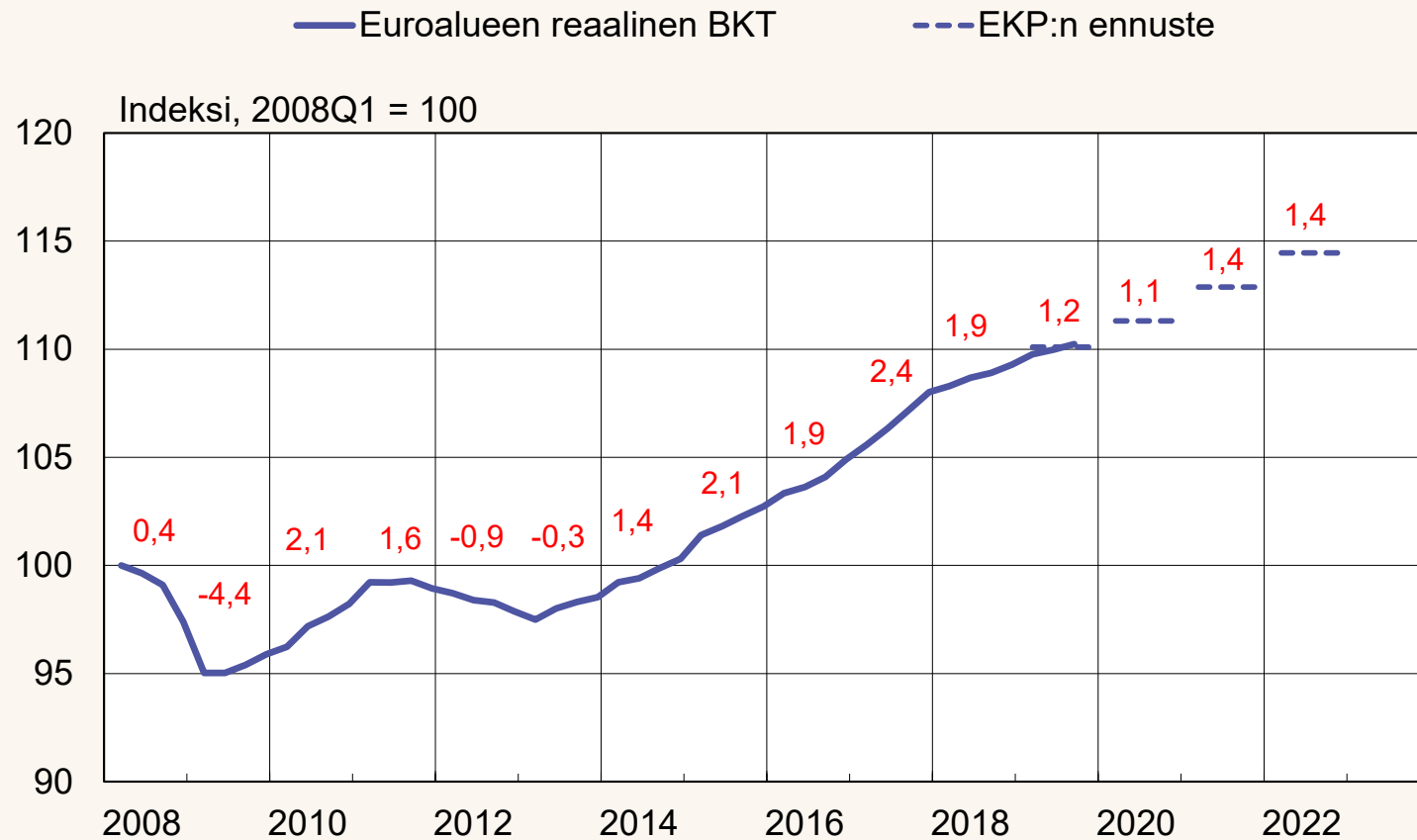
Maailmankauppa on supistunut ja teollisuustuotannon kehitys on vaimeaa

Lähteet: CPB, Macrobond.

37072@mkteol%

Euroalueellakin talouskehitys on vaimentunut, mutta talous ei ole taantumassa

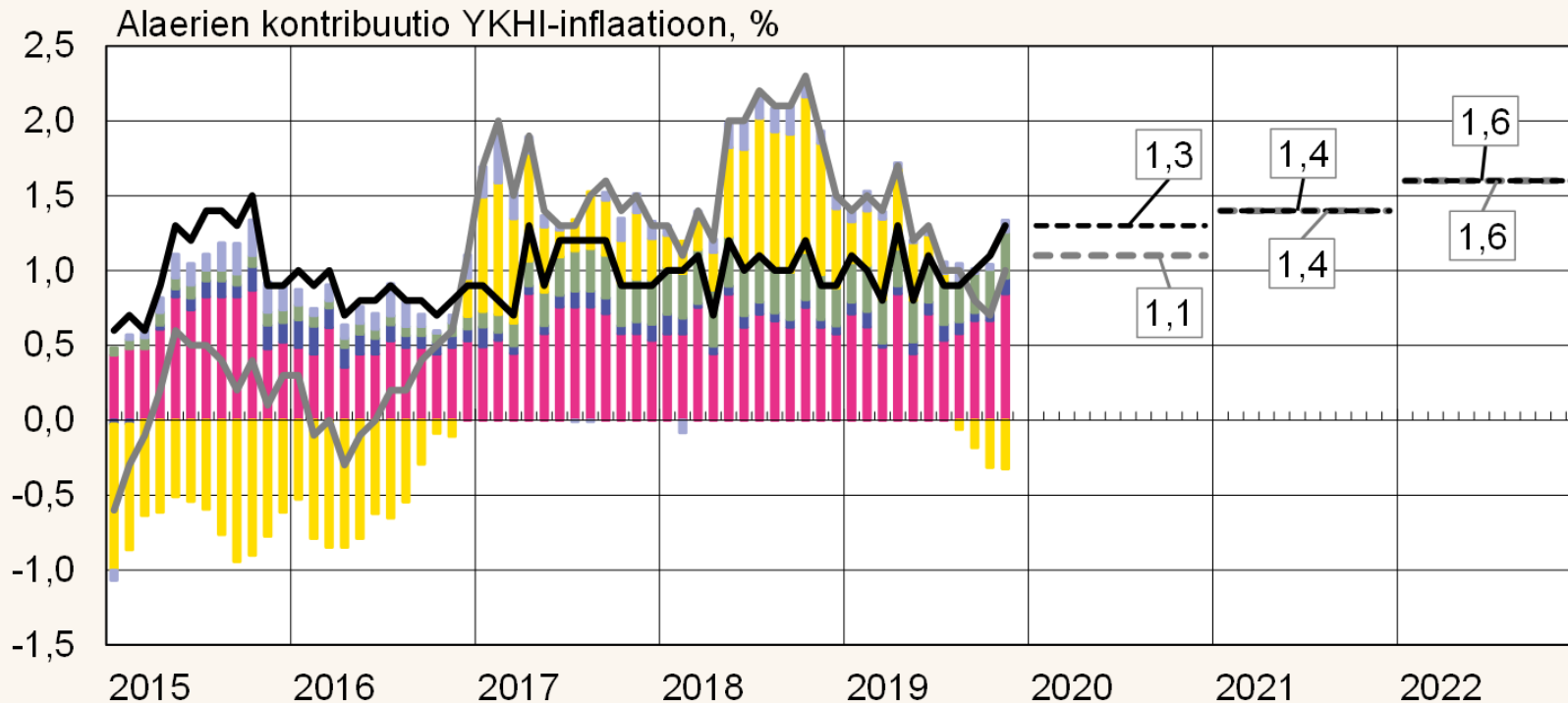

Euroalueen muuttuva kokoonpano. Käyrän yläpuolella olevat luvut ovat vuosikasvuja.
Lähteet: Eurostat ja EKP.

35781@eaBKTindMPEy

Euroalueen inflaatio selvästi alle 2 prosentin tavoitteen

- Palvelut
 - Jalostetut elintarvikkeet
 - Jalostamattomat elintarvikkeet
 - Pohjainflaatio
 - - - Pohjainflaatio, EKP:n ennuste
- Teollisuustuotteet (pl. energia)
 - Energia
 - YKHI, yhteensä
 - - - YKHI, EKP:n ennuste

HUOM. Tilastointimenetelmän muutos vääristää vuoden 2015 vuosi-inflaatiota.

Lähteet: Eurostat ja EKP.

32426@YKHIkontrib(2)

Kestävää kasvua ja työllisyyttä sekä inflaatiotavoitetta tukevaa rahapolitiikkaa tarvitaan vielä pidemmän aikaa

EKP:n neuvosto päätti kokouksessaan 12.12.2019 pitää rahapolitiikan ennallaan, kun sitä syyskuussa oli kevennetty seuraavasti:

- EKP:n ohjauskoroista talletuskorkoa laskettiin -0,40 prosentista -0,50 prosenttiin.
- Omaisuuserien osto-ohjelmassa netto-ostot päätettiin aloittaa uudelleen.
- Neuvosto ilmoitti, että rahapolitiikan odotetaan pysyvän keveänä, kunnes inflaationäkymät palautuvat vankasti riittävän lähelle kahta prosenttia (mutta alle sen) ja kehitys näkyy johdonmukaisesti myös pohjainflaatiossa.

Päätökset tehtiin, koska

1. Inflaatiovauhti on ollut jatkuvasti tavoitetta hitaampaa.
2. Euroalueen talouskasvu on hidastunut.
3. Riskit heikommasta talouskehityksestä eivät ole väistyneet ja inflaatiopaineet ovat edelleen vaimeita.

EKP:n rahapolitiikan strategia-arvio toteutetaan vuonna 2020 – havaintoja painopisteistä

- Tarkastellaan etenkin rahapolitiikan toimintaympäristöä, hintavakaustavoitteen määritelmää ja rahapolitiikan välineistöä.
- Lisäksi muita keskuspankkitoiminnan kannalta olennaisia kysymyksiä ja rahapolitiikan yhteyttä niihin, kuten:
 - Ilmastonmuutoksen hidastaminen ja kestävä rahoitus
 - Digitalisaation vaikutukset rahoitusjärjestelmään
 - Eriarvoisuuteen liittyvät näkökohdat
- Arviointi auttaa syventämään tutkimukseen nojaavaa tietopohjaa rahapolitiikan strategiasta ja lujittamaan yhteisymmärrystä EKP:n neuvostossa. Se auttaa siten parantamaan rahapolitiikan päätöksentekoa ja viestintää.

Suomen talouden murrosvaihe on yhä kesken – sopeutuminen kahteen suureen muutokseen

1. Ikääntyminen

- Työikäisen väestön osuus pienenee

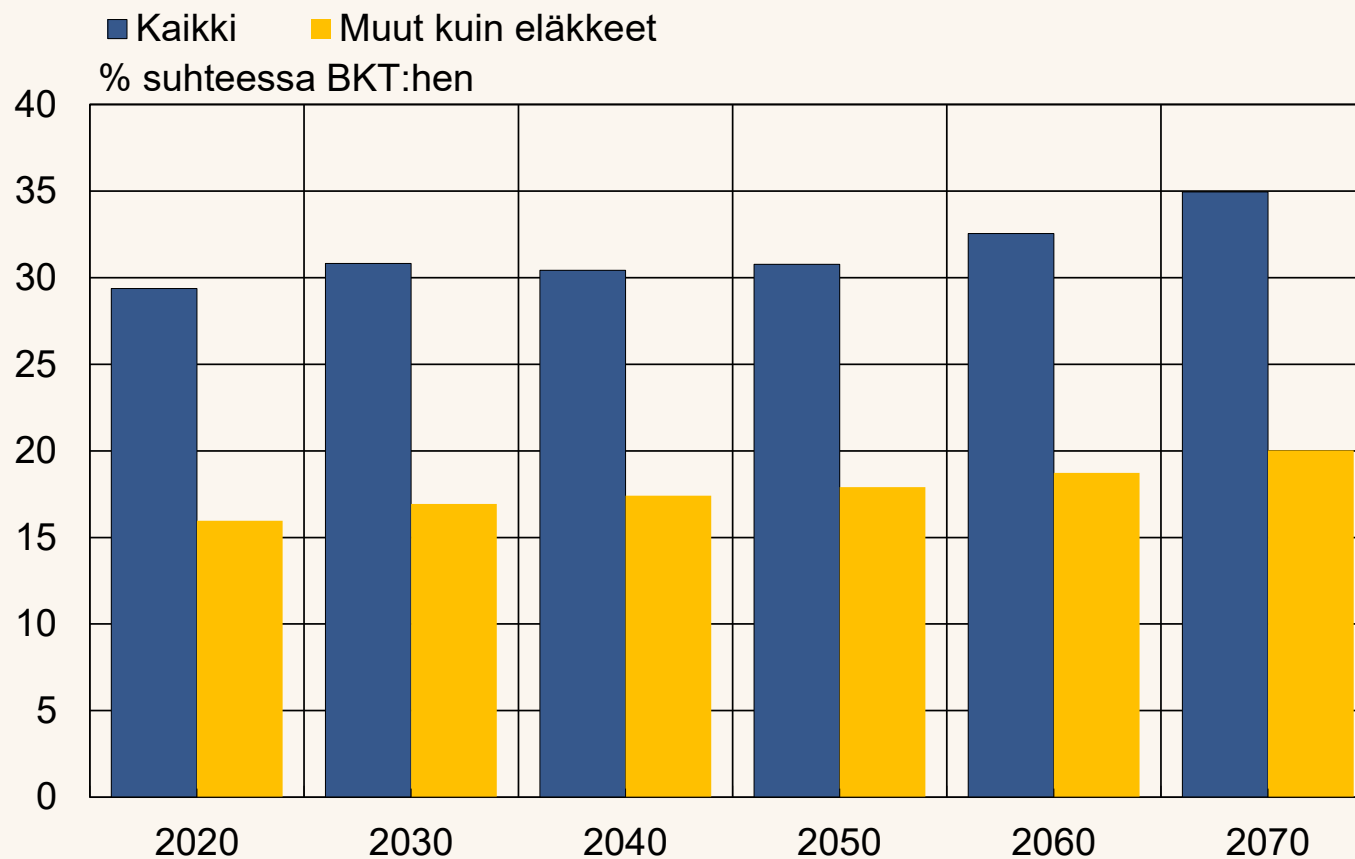
2. Vuoden 2007 jälkeiset takaiskut

- Kansainvälinen taantuma, Nokian matkapuhelintuotanto, paperiteollisuuden rakennemuutos, Venäjän talouden heikkous

- Hallitukset ja työmarkkinajärjestöt reagoineet tekemällä tärkeitä ratkaisuja, mutta työtä vielä jäljellä

Suomen Pankin uusi arvio kestävyysvajeesta 4,7 %

Ikäsidonnaiset julkiset menot kestävyyslaskelmassa

Lähde: Suomen Pankki.

38289

Työllisyys tukee julkisen talouden kestävyyttä

- 75 % perusteltu tavoite
- Sen jälkeen tavoitteeksi korkeampi, hyvä pohjoismainen taso

Työllisyyden edellytysten parantaminen:

Työvoiman tarjonta

Työmarkkinoiden kohtaanto

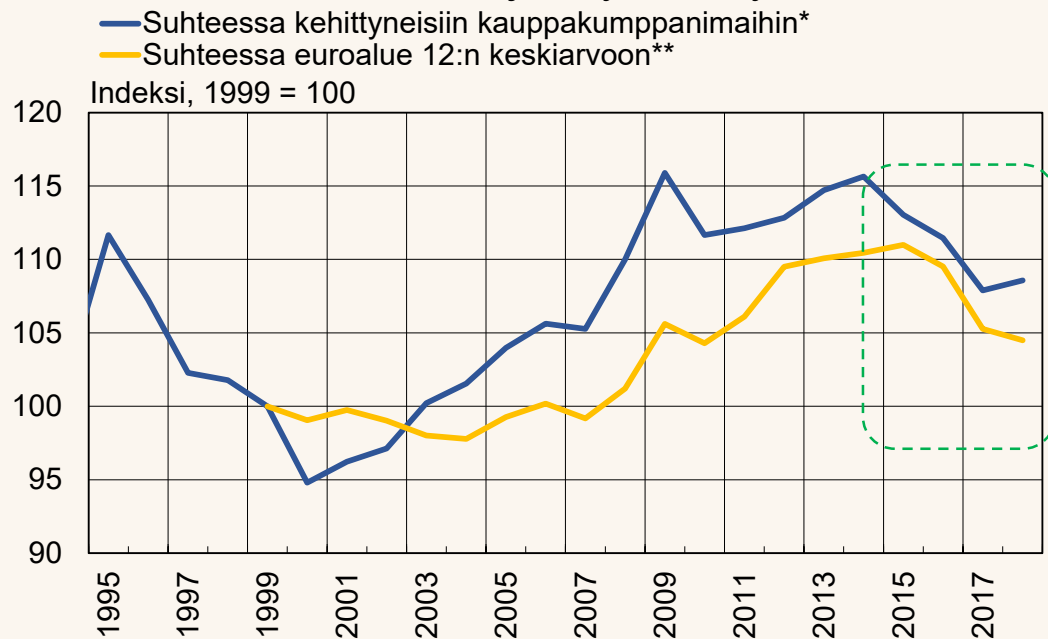
Työvoiman kysyntä

Työllisyysasteen nostossa syytä hyödyntää tutkimustieto

- Työvoiman tarjontaa voidaan kasvattaa
 - Työttömyysputken alaikärajan nostaminen
 - Ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastaminen
 - Perhevapaiden uudistaminen
 - Työperäinen maahanmuutto
- Ei ole syytä jättää yhtään kiveä kääntämättä:
 - On perusteltua pyrkiä käyttämään myös keinoja, joiden vaikutuksista ei paljon tutkimustietoa

Suomalaisen työn kustannuskilpailukykyä yhä syytä parantaa

Suomi: Vaihtosuhteikorjatut yksikkötyökustannukset***

*) 14 perinteistä teollisuusmaata Suomen kauppapainoilla, samassa valuutassa.

**) Euroalueen 12 ensimmäistä jäsenmaata.

***) Työkustannukset suhteessa kansantulon määrään, koko talous.

Lähteet: Euroopan komissio, OECD, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

34093

Euroalue: Palkansaajakorvaukset palkansaajaa kohti

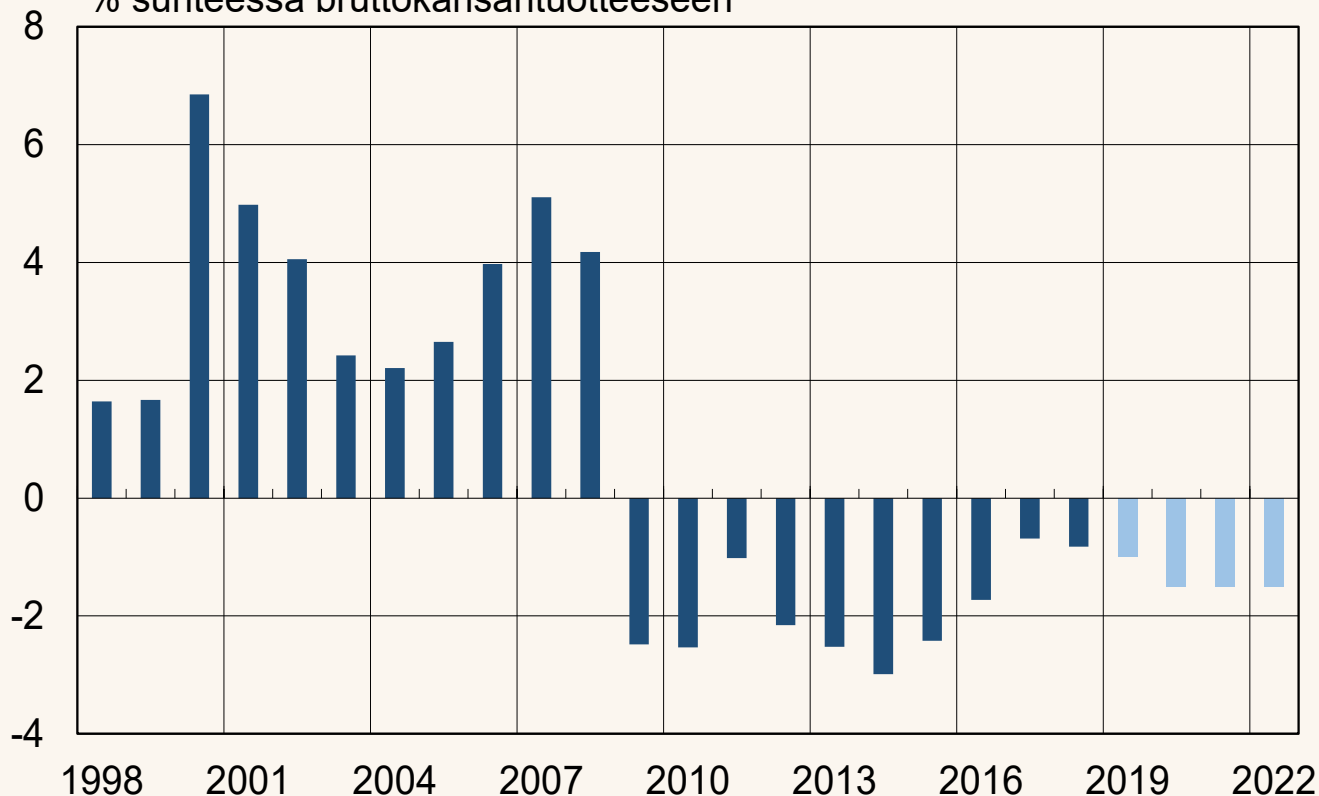
Lähde: Euroopan keskuspankki.

38285

Julkisen talouden näkymät heikentyneet – puskureita tarvitaan

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto Suomessa

% suhteessa bruttokansantuotteeseen

Lähde: Tilastokeskus.

35401

- Kestävyyssvaje on mittava, ja taantumaa ei ennusteta
- Siispä automaattisten vakauttajien on syytä antaa toimia täysimääräisesti, mutta päätösperäisillä toimilla olisi nyt perusteltua vahvistaa julkista taloutta

Julkisen talouden kestävyuden vahvistamiseen useita keinoja

Työllisyysasteen nostaminen

Julkisten menojen ja verotuksen kriittinen tarkastelu

Työn tuottavuuden parantaminen julkisesti rahoitetuissa palveluissa

- Uudistuksia suunniteltaessa tärkeää pitää julkisen talouden tasapainon näkökulma mukana

Tuottavuuden kehitys pysynyt aiempaa vaimeampana

Työn tuottavuus koko taloudessa

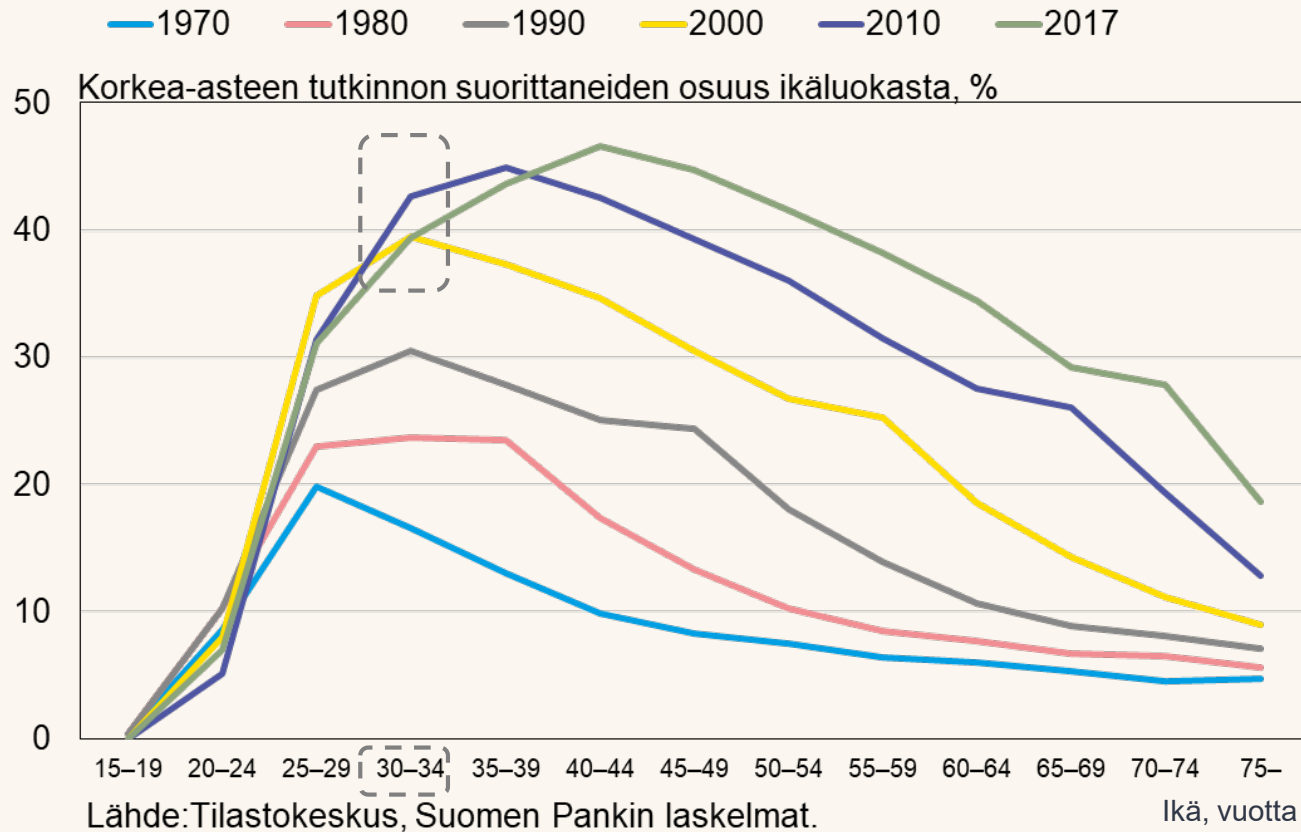
Muutos edellisestä vuodesta, %, 5 vuoden liukuva keskiarvo

Lähde: Tilastokeskus.

38286

Nuorten aikuisten keskimääräinen koulutustaso kääntyi laskuun noin 10–15 vuotta sitten

- 30–34 –vuotiaiden ikäryhmässä korkea-asteen koulutus oli vuonna 2017 harvemmallalla kuin vuonna 2010

Petri Mäki-Fränti: Vaikka koulutus kannattaa, suomalaisten koulutustason kasvu on pysähtymässä. Eurojatalous.fi 8.11.2019.

Yhteenveto: Suomen talouden haasteet lähivuosina

- Suomi pääsi viime vuosina kiinni muun euroalueen kasvuvauhtiin, suomalaisen työn kilpailukyky on parantunut ja työllisyys kohentunut
- Nyt maailmantalouden vaimeneminen hidastaa kasvua
- Suomessa on syytä varautua ikääntyvän väestön hoito- ja hoivatarpeen lisääntymiseen
 - julkisen talouden kestävyysvahvistaminen
 - työllisyysasteen nostaminen pitkäjänteisesti
- Huomisen haasteet, jo tänään:
 - kansantalouden tuottavuuskehitys
 - kestävä kehitys ja ilmastonmuutos

Kiitos!

suomenpankki.fi